

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 641/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou JUDr. Danou Podhradskou, Estónska 16, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 12 D 293/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“), v konaní vedenom pod sp. zn. 12 D 293/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že v napadnutom konaní bol sťažovateľ účastníkom konania o obnove dedičského konania, ktoré viedol okresný súd pod sp. zn. 12 D 382/2008. Okresný súd uznesením č. k. 12 D 293/2011-217 z 25. júla 2013 návrh [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ obnovy“) na obnovu konania zamietol a toto uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 CoD 13/20136-271 z 29. októbra 2013. Podľa sťažovateľa krajský súd zároveň „vytkol okresnému súdu Malacky, že nerozhodol o trovách konania sťažovateľa... s tým, že o týchto trovách bude súd prvého stupňa musieť rozhodnúť doplnčacím uznesením v zmysle § 166 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p. [REDAKOVANÉ] v zastúpení advokátkou podal návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania a trov právneho zastúpenia návrhom zo dňa 28. 11. 2013. Okresný súd Malacky o tomto návrhu rozhodol uznesením 12D 293/2011-279 zo dňa 25. 05. 2014. Navrhovateľ [REDAKOVANÉ] podal proti tomuto uzneseniu odvolanie. Okresný súd Malacky nedoručil odvolanie [REDAKOVANÉ] na vyjadrenie ani sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] a ani jeho právnej zástupkyňi a do dnešného dňa nepostúpil odvolanie na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave.“

Sťažovateľ namieta, že o návrhu na rozhodnutie o trovách konania rozhodoval okresný súd asi 6 mesiacov a po podaní odvolania proti uzneseniu okresného súdu č. k. 12 D 293/2011-279 z 25. mája 2014 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) namieta aj nepostúpenie spisu krajskému súdu na konanie o odvolaní po dobu 11 mesiacov. Poukazuje pritom na svoje podania, resp. sťažnosti adresované predsedovi okresného súdu, v ktorých namieta zbytočné priesťahy v konaní. V tejto súvislosti uvádza, že pripojenie spisu k inému konaniu „nemôže byť prekážkou pre dodržiavanie základného ľudského práva a slobody garantovaného Ústavou Slovenskej republiky v čl. ods. 48 ods. 2 - ako aj práva dané článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...“

Máme za to, že v danom prípade rozhodnúť o trovách konania nie je ani právne a ani fakticky zložité. Sťažovateľ bol vždy v konaní aktívny, reagoval včas na každé podanie

a svoje stanoviska podporil listinnými dôkazmi. Postup samotného Okresného súdu Malacky považujeme za svojvoľný, jednak v jeden deň vydal 2 uznesenia, v tej istej súdnej veci, ktorými rozhodol o rôznych skutkových prípadoch a tak spôsobil, že mohlo prísť k zámene doručeníek a v následnom vyznačovaní právoplatnosti, nehovoriac už o chybách v postupe vedenia súdneho spisu. Sťažovateľ sa neodvolal proti uzneseniu, ktorým bolo zastavené konanie o vydanie predbežného opatrenia, ale odvolal sa proti uzneseniu, ktorým bola povolená obnova konania. Obe uznesenia však mali rovnaké označenie a boli vydané v rovnaký deň. Uznesenie o povolení obnovy konanie Okresný súd Malacky pre chybný výrok opravil opravným uznesením. Následne sa dopustil veľmi hrubej chyby, keď vyznačil právoplatnosť na opravné uznesenie, hoci uznesenie ako také nebolo právoplatné. Krajský súd v Bratislave v odvolacom konaní vytkol Okresnému súdu Malacky chyby a uznesenie o povolení obnovy zrušil. Okresný súd Malacky ani po zrušujúcom uznesení Krajského súdu Malacky nezmenil voči sťažovateľovi svoj svojvoľný postup a hoci návrh na obnovu konania zamietol, opomenul rozhodnúť o trovách konania a teraz už 11 mesiacov nepostupuje spis na Krajský súd v Bratislave na odvolacie konanie o trovách konania...

Sťažovateľ namieta celkovú dĺžku súdneho konania, postup súdu a arbitrárne konanie súdu. Súdne konanie sa začalo 26. 04. 2011. Súd koná neefektívne (mýli sa vo formulácii výroku), nerešpektuje vyhl. MS SR č. 543/2005 Z. z. v pl. znení o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy... Konanie 12D293/2011 nemá na konanie vedené na OS Malacky 6C 335/2009 žiaden vplyv a jeho pripojenie je neopodstatnené.“

Žiadané finančné zadosťučinenie v sume 500 € sťažovateľ odôvodňuje dobou nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti pri opísaných okolnostiach prípadu, považujúc ho za symbolickú satisfakciu.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu vydať takéto rozhodnutie:

„1. Okresný súd Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 12D 293/2011 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SK a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Okresnému súdu Malacky sa prikazuje, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 12 D 293/2011 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 500,00 € ... ktoré je mu Okresný súd Malacky povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom SR v sume 296,44 €, ktorú je Okresný súd Malacky povinný vyplatiť na účet jej advokátky JUDr. Dany Podhradskej...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola... v primeranej lehote prejednaná... súdom.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03, III. ÚS 263/03, III. ÚS 218/07).

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom..., ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03), resp. že „na základe skutočností uvedených v sťažnosti nemožno postup súdu považovať za taký, ktorý by signalizoval pri predbežnom

prerokovaní možné porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (III. ÚS 204/09).

K týmto ustáleným právnym názorom ústavný súd v zhode so svojou doterajšou judikatúrou poznamenáva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04)].

Z obsahu sťažnosti je zjavné, že v čase jej podania ústavnému súdu bolo o merite návrhu na obnovu konania právoplatne rozhodnuté a okresný súd rozhodol aj o návrhu sťažovateľa na náhradu trov konania uznesením č. k. 12 D 293/2011-279 z 25. augusta 2014. Toto uznesenie však v dôsledku odvolania navrhovateľa obnovy nenadobudlo právoplatnosť, pričom ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti dopytom na okresnom súde zistil, že spis vedený v danej veci nebol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu, ale bol pripojený k spisu okresného súdu vedenému pod sp. zn. 6 C 335/2009 vo veci návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

Ústavný súd konštatuje, že celková dĺžka súdneho konania, ktorá v čase prerokovania sťažnosti dosahovala 4 roky (na dvoch stupňoch súdov), signalizuje možnosť vzniku zbytočných priet'ahov, a tým aj porušenie práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak skutočnosť, že o merite je v danej veci už právoplatne rozhodnuté, v spojitosti s tým, že zo strany okresného súdu už bolo rozhodnuté aj o návrhu na náhradu trov konania z 28. novembra 2013, vo svojej podstate intenzitu sťažovateľom tvrdeného zásahu do ním označených práv oslabuje. Možno konštatovať, že postup okresného súdu v danej veci javí znaky neefektívnej činnosti, ktorá však svojou relevanciou (t. j. následkami) nevedie k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani práva na prerokovanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zásadným spôsobom.

Na uvedenom závere nič nemení ani konštatovanie predsedu okresného súdu vyjadrené v jeho odpovedi sťažovateľovi sp. zn. Spr. 1061/14 z 5. septembra 2014 v súvislosti s jeho sťažnosťou adresovanou predsedovi okresného súdu v zmysle § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, že v konaní súdu vzniklo „určité omeškanie... spôsobené enormným zaťažením okresného súdu a jeho súdnych oddelení“.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prerokovanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s konaním o jeho návrhu na náhradu trov konania, je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyhodnotiac ju ako zjavne neopodstatnenú (obdobne I. ÚS 155/2014).

Ústavný súd však pripomína, že prípadné dlhšie obdobie nečinnosti všeobecného súdu, resp. iné jeho ďalšie konanie (neefektívny, nesústredený postup súdu), ktoré by boli v príčinnej súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, by nemuseli byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 24 zákona o ústavnom súde. Dlhšie obdobie (táto otázka závisí od povahy veci) by totiž mohlo založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prietahov v súdnom konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015